

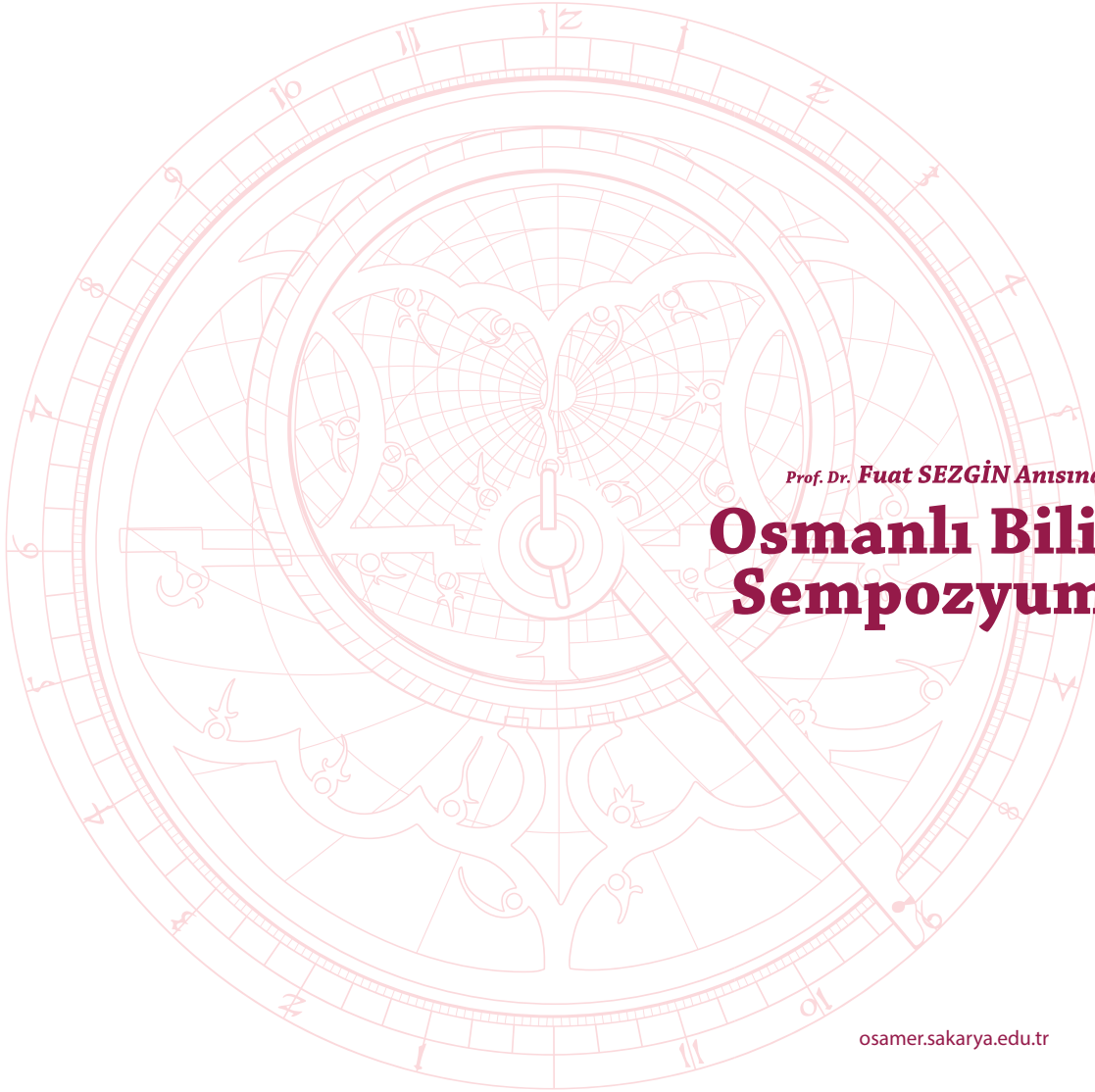
Prof. Dr. Fuat SEZGİN Anısına

Osmanlı Bilimi Sempozyumu

04-05
ARALIK
2019

Sakarya Üniversitesi Kültür ve
Kongre Merkezi

PROGRAM KİTAPÇIĞI

Prof. Dr. Fuat SEZGİN Anısına

Osmanlı Bilimi Sempozyumu

osamer.sakarya.edu.tr

Sempozyum Onursal Başkanı

Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN
Sakarya Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Refik TURAN
*T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Türk Tarih Kurumu Başkanı*

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Mükerrrem Bedizel AYDIN

Prof. Dr. Arif BİLGİN

Prof. Dr. Mehmet Yaşar ERTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Büşra ÇAKMAKTAŞ

Sempozyum Sekreteryası

Arş. Gör. Abdullah ÖZÇELİK

Düzenleyen Kurum

T. C. Sakarya Üniversitesi

T. C. Sakarya Üniversitesi Osmanlı Araştırmaları Merkezi

T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu

Sakarya Büyükşehir Belediyesi

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Atilla BİR
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Prof. Dr. Ayten KOÇ AYDIN
Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Fikret SARICAOĞLU
İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. İlhan KUTLUER
Marmara Üniversitesi

Pof. Dr. Levent ÖZTÜRK
Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Mefail HIZLI
Uludağ Üniversitesi

Prof. Dr. Muhittin MACİT
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanı

Prof. Dr. Mustafa KAÇAR
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Prof. Dr. Nil SARI
Biruni Üniversitesi

Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Tuncay ZORLU
İstanbul Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Yavuz UNAT
Kastamonu Üniversitesi

Doç. Dr. Bilal YURTOĞLU
Kastamonu Üniversitesi

Doç. Dr. Seda Kula SAY
Gebze Teknik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman ATÇIL
İstanbul Şehir Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Adem AKIN
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza TOSUN
Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Cüneyt COŞKUN
Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Elif BAĞA
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İrem ASLAN SEYHAN
Bartın Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YAVUZ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Müjdat TAKICAK
Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Orhan GÜNEŞ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Semiha Betül TAKICAK
Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Şule TAŞKIRAN ÇANKAYA
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Taha Yasin ARSLAN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Prof. Dr. Fuat SEZGİN Anısına

Osmanlı Bilimi Sempozyumu

PROGRAM AKIŞI

04-05
ARALIK
2019

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Esentepe Kampüsü, SAÜ Kültür ve Kongre Merkezi, 54187
Serdivan/Sakarya
e-mail: osamer@sakarya.edu.tr
web sitesi: osamer.sakarya.edu.tr

1.GÜN

04 Aralık 2019

Prof. Dr. Fuat SEZGİN Anısına

Osmanlı Bilimi Sempozyumu

Prof. Dr. Nevzat Kor Salonu

10:00- 10:30 Karşılama ve Kayıt

10:30- 11:00 Protokol Konuşmaları

11:00- 12:00 Açılış Konferansı

Prof. Dr. Tahsin Görgün

Osmanlı Düşüncesi ve Bilimi Araştırmalarında Yöntem Sorunu

12:00-13:30 Öğle Yemeği

1. Gün

I. Oturum

Prof. Dr. Fuat Sezgin Salonu

Oturum Başkanı: **Yavuz Unat**

13:³⁰- 13:⁴⁵

Yavuz Unat

Osmanlılarda Astronomi Bilimi

13:⁴⁵- 14:⁰⁰

İ. Göksal Baykan

*Osmanlı Coğrafyasında Yazılan İlk
Astronomi Eseri: Şerh-i Mülâhhas Fi'l-Hey'e*

14:⁰⁰- 14:¹⁵

Sena Aydın

*1300-1600 Dönemi Osmanlı Biliminde Gök
Kuşağı ve Hâlenin Oluşumu Problemi:
Üveys El-Kocavî Örneği*

14:¹⁵- 14:³⁰

Orhan Güneş

*İshak Efendi'nin Mecmûa-i Ulûm-i Riyâziyye'sinde
Modern Astronomi*

14:³⁰- 14:⁴⁵

Müzakere

14:⁴⁵- 15:⁰⁰

Ara

1. Gün

I. Oturum

Prof. Dr. Gültekin Yıldız Salonu

Oturum Başkanı: **Necmettin Alkan**

13:³⁰- 13:⁴⁵

Adem Ölmez

*Batıcı Anlatan İlk Osmanlı Metinlerinde Batı
Bilgisinin Yorumlanması*

13:⁴⁵- 14:⁰⁰

Levent Düzcü

*Gelenekten Moderniteye Devlet, Bilim ve Teknik:
Osmanlı Merkezi Bürokrasinin Fen Algısı*

14:⁰⁰- 14:¹⁵

İlhami Yurdakul

*İstiklâl Savaşı Arefesinde İslamcı Elitinin Dini-İlmi
Reform Projesi: Darü'l-Hikmeti'l-İslamiyye*

14:¹⁵- 14:³⁰

Murat Çelik

*Osmanlı ve Avrupa İlmiyesinde Bir Otorite
Simgesi: Başlık -Organizasyonel Bir Mukayese-*

14:³⁰- 14:⁴⁵

Müzakere

14:⁴⁵- 15:⁰⁰

Ara

1. Gün

II. Oturum

Prof. Dr. Fuat Sezgin Salonu

Oturum Başkanı: **Yılmaz Daşcıoğlu**

15:⁰⁰- 15:¹⁵

İnan Kalaycıoğulları - İlknur Şahin

Propaganda ve Bilim: Avânzade Mehmed Süleyman'ın Almanlar Üzerine Eserleri

15:¹⁵- 15:³⁰

İnan Kalaycıoğulları - Batuhan Akgündüz

Osmanlı Yazarları Lamarckçı mıydı, Darwinici miydi?

15:³⁰- 15:⁴⁵

Ercüment Asil

Uzayda Hayat Tartışmaları: Osmanlı Son Döneminde Bilim-Din İlişkilerine Dair Bir Vaka Çalışması

15:⁴⁵- 16:⁰⁰

Müzakere

16:⁰⁰- 16:¹⁵

Ara

1. Gün

II. Oturum

Prof. Dr. Gültekin Yıldız Salonu

Oturum Başkanı: **Adem Ölmez**

15:⁰⁰- 15:¹⁵

Murat Yolun

Osmanlı'dan Erken Cumhuriyet'e Jeoloji Ders Kitaplarında Paleontolojinin Yeri

15:¹⁵- 15:³⁰

Uğur Tatlısumak

Osmanlı Vakıflarının ve Maaş Sisteminin Ulemanın İlmî Üretkenliği Üzerindeki Etkisi

15:³⁰- 15:⁴⁵

Zeynep Yüccetin

Evlîya Çelebi Seyahatnamesi'nde 17. Yüzyıl Osmanlı Medreseleri

15:⁴⁵- 16:⁰⁰

Müzakere

16:⁰⁰- 16:¹⁵

Ara

1. Gün

III. Oturum

Prof. Dr. Fuat Sezgin Salonu

Oturum Başkanı: **Orhan Güneş**

16:¹⁵- 16:³⁰

İrem Arslan Seyhan

Mehmed Vâsıf Bey'de Koni Kesitleri Bahsi

16:¹⁵- 16:⁴⁵

Semiha Betül Takıçak

*İbrahim Edhem Paşa ve Osmanlılar'da
Analitik Geometri*

16:⁴⁵- 17:⁰⁰

Halime Mücella Demirhan Çavuşoğlu

*Osmanlı Haritacılığında İlk Modern Teknik
Uygulaması: Ebu Sehl Numân Efendi'nin
Tabla Aleti*

17:⁰⁰- 17:¹⁵

Ayşe Kökcü

Osmanlı Mimarisinde Geometrik Desenler

17:¹⁵- 17:³⁰

Müzakere

1. Gün

III. Oturum

Prof. Dr. Gültekin Yıldız Salonu

Oturum Başkanı: **Levent Düzcü**

16:¹⁵- 16:³⁰

Derya Geçili

*Gemilere Su Borulu Kazan Dairesi İlave
Edilmesine Bir Örnek: Berk-i Satvet Kruvazörü*

16:¹⁵- 16:⁴⁵

Hümeysra Bostan

*İstanbul Boğazı'nın İstihkâmında Fransız
Mühendisler ile Kale İnşa Teknolojisi Üzerine
Müzakereler ve Çatışmalar (1772-1807): Tott,
Lafite, Monnier ve Kauffer*

16:⁴⁵- 17:⁰⁰

Zeynep Altuntaş

*Sultan Abdülmecid Döneminde Coğrafya
Eğitimi ve Kitapları*

17:⁰⁰- 17:¹⁵

M. Bedizel Aydın- Mehtap Kocatürk

*"Mekteptan Dünyaya": Modern Coğrafya
Eğitimi ve Faik Sabri Duran*

17:¹⁵- 17:³⁰

Müzakere

2.GÜN

05 Aralık 2019

Prof. Dr. Fuat SEZGİN Anısına

Osmanlı Bilimi Sempozyumu

2. Gün

I. Oturum

Prof. Dr. Fuat Sezgin Salonu

Oturum Başkanı: **İnan Kalaycıoğulları**

10:00- 10:15

Elif Baga

İlk Müstakil Türkçe Mesaha Kitabı: Emri Çelebi'nin Mecmau'l- Garâib fi'l-Mesâha Adlı Eseri

10:15- 10:30

Atilla Polat

15-16. Yüzyıl Türkçe Matematik Eserlerinde Geçen Manzum Bir Matematik Problemi

10:30- 10:45

Safiye Yılmaz Erten

Hüsni Hamid ve Riyâziyat-ı Âliye Mebâdîsi Adlı Eseri

10:45- 11:00

Müjdat Takıçak

Salih Zeki'nin Osmanlı Matematik Eğitimiine Katkıları

11:00- 11:15

Müzakere

11:15- 11:30

Ara

2. Gün

I. Oturum

Prof. Dr. Gültekin Yıldız Salonu

Oturum Başkanı: **Mehmet Yaşar Ertaş**

10:00- 10:15

Ela Taş

Osmanlı Minyatürlerinde Savaş Aletleri

10:15- 10:30

Emre Yürük

Osmanlı Devleti'nin Teknoloji Aktarımı: 16. Yüzyıl Hint Coğrafyasında Ateşli Silahlar

10:30- 10:45

Emirhan Tezer

Ahmed Muhtar Paşa'nın Müellifât-ı Askeriye-i Osmaniye Adlı Eseri: Son Dönem Osmanlı Asker Müelliflerine Bir Bakış

10:45- 11:00

Ahmet N. Özdal

Askeri Teknoloji Uygulamalarında Bir İlkem: Gelişimin Doruğundaki Kadim Silah-Emekleme Aşamasındaki Yeni Silah

11:00- 11:15

Müzakere

11:15- 11:30

Ara

2. Gün

II. Oturum

Prof. Dr. Fuat Sezgin Salonu

Oturum Başkanı: **Zerrin Karakuzulu**

11:³⁰- 11:⁴⁵

İlhami Danış

Bir Osmanlı Coğrafyacısının Bilgi Kaynakları ve Eserinin Ortaya Çıkış Serüveni

11:⁴⁵- 12:⁰⁰

Osman Süreyya Kocabaş

Klasik Osmanlı Düşüncesinde Gel-güt (Medcezir) Fenomeni

12:⁰⁰- 12:¹⁵

Ruhat Alp

“Rasadhane-i Âmiri’nin 1912-1913-1914 Senelerine Aid Hüdlâsa-i Rasadât” İsimli Kaynak Üzerinden Osmanlı Devleti’nin XX. Yüzyılda Meteoroloji İlminde Geldiği Seviyeye Dair Bir Değerlendirme

12:³⁰- 12:⁴⁵

Müzakere

12:⁴⁵- 14:¹⁵

Öğle Yemeği

2. Gün

II. Oturum

Prof. Dr. Gültekin Yıldız Salonu

Oturum Başkanı: **Arif Bilgin**

11:³⁰- 11:⁴⁵

Kemal Ramazan Haykıran

Molla Yegân’ın Örneklğinde Bazı Anadolu Beyliklerinin Kuruluş Dönemi Osmanlı Bilim Hayatına Etkileri

11:⁴⁵- 12:⁰⁰

Turgay Şafak

Osmanlı Öncesi Anadolu’da Bilim Tarihinin Kayıp Halkası: Hubeyş Tiflisi ve Eserlerinin Osmanlı Dönemi Tercüme ve İstinsahları Üzerine Bir Araştırma

12:⁰⁰- 12:¹⁵

Mehmet Yaşar Ertaş

Evlîya Çelebi Seyahatnamesi’nde Mekanik Sanat veya Hiyel ü Şeytanat

12:¹⁵- 12:³⁰

Büşra Çakmaktaş

Kimyâya Sıfî Gözüyle Bakmak: Ahmed Avni Konuk Şerhlerinde Bir Metafor Olarak Kimyâ

12:³⁰- 12:⁴⁵

Müzakere

12:⁴⁵- 14:¹⁵

Öğle Yemeği

2. Gün

III. Oturum

Prof. Dr. Fuat Sezgin Salonu

Oturum Başkanı: **M. Bedizel Aydın**

14:¹⁵- 14:³⁰

Mustafa Yavuz

Endülüs Tıbbının Anadolu'daki Kabulü: İbnü'l-Baytar Tercümeleri Örneği

14:³⁰- 14:⁴⁵

Sümeyye Bayır Taşdemir - Mustafa Yavuz

Osmanlı Tıbbında Endülüs Etkisi: Kitabü'l-Tasrif Tercümesi Üzerine Bir Değerlendirme

14:⁴⁵- 15:⁰⁰

Şule Taşkiran Çankaya

Osmanlı'da Sağlıklı Yaşam Sanatı Üzerine Bir Risale: Mahmud eş-Şirvani'nin Ya'kübiyye Adlı Eseri

15:⁰⁰- 15:¹⁵

Elif Gültekin

Dr. Besim Ömer'in İpnoteizm Yahud Tenvin ve Tenervüm İsimli Risalesinde Hipnoz

15:¹⁵- 15:³⁰

Müzakere

15:³⁰- 15:⁴⁵

Ara

2. Gün

III. Oturum

Prof. Dr. Gültekin Yıldız Salonu

Oturum Başkanı: **İlhami Yurdakul**

14:¹⁵- 14:³⁰

Yavuz Selim Dokumacı

İhtifalci Mehmed Ziya Bey ve Kadasker Mahmud Esad Bey'in Bilim ve Teknoloji Tarihçiliği Üzerine Bir Çalışma

14:³⁰- 14:⁴⁵

Burhan Çağlar

Edinburglu Bir Osmanlı: Çarşambapazarlı Said Bey ve Eserleri

14:⁴⁵- 15:⁰⁰

Osman Özkul

Başıhoca Tâmantîzâde Hüseyin Rifkî Efendi'nin Bilimsel Katkıları

15:⁰⁰- 15:¹⁵

İlknur Şahin

Osmanlılarda Kimya: Derviş Mehmed Emin Paşa ve Usûl-i Kimya

15:¹⁵- 15:³⁰

Müzakere

15:³⁰- 15:⁴⁵

Ara

15:⁴⁵- 16:³⁰

Kapanış Oturumu

0 264 295 5454

*Sakarya Üniversitesi,
Esentepe Kampüsü, Saü Kültür ve Kongre Merkezi,
54187, Serdivan, Sakarya, Türkiye*

*osamer@sakarya.edu.tr
osamer.sakarya.edu.tr*